

DANIEL PETER JANÁČEK, O.PRAEM. OPAT STRAHOVSKÝ

Všech svatých 2022

Kdybychom si tady teď položili otázku: „Chceš, chcete být svatí?“ – jakou bychom dostali odpověď? Odpovědi by byly zřejmě různé. „Ano, snažím se o to,“ „doufám,“ nebo naopak „já nevím, jsem velký hříšník, doufám, že se dostanu alespoň do očistce...“ Možná tou nejčastější odpovědí by bylo: „Děkuji, já raději zůstanu normální.“ Zřejmě se trochu bojíme se, abychom nebyli svatoušci a pokrytci.

Jaký obraz svatosti nám nabízí dnešní evangelium? Každý rok o slavnosti Všech svatých slyšíme blahoslavenství – magnu chartu křesťanské víry, ale také popis svatosti a motivaci k ní. Blahoslavenství jsou zaslíbení, ve kterých nám Ježíš rozvíhá nový obraz o světu a člověku. Obraz Božího dítěte, jakým byl vpravdě on sám. V blahoslavenstvích nám Ježíš zjevuje vnitřní střed a tajemství svého vlastního života. Svatý Augustin si toho všiml, když říká, že „jenom Ježíš mohl v pravdě a plnosti realizovat blahoslavenství a také je realizoval.“ Blahoslavenství jsou tak „skrytým vnitřním životem Ježíše a portrétem jeho podoby,“ jak to vyjádřil papež Benedikt.

Jak si vedou blahoslavenství v našem světě? V něm platí spíše „nejdřív výkon – pak mzda, nejdřív ručení – pak úvěr, nejdřív dobré chování – pak podpora, nejdřív úspěch – pak uznání“. V našem světě, ve kterém žijeme, nemají blahoslavenství reálnou šanci. Tady není místo pro chudé, jsou spíše těmi, kterými se opovrhne a zapomíná se na ně. Kolem truchlících se chodí obloukem a necháváme je radši napospas jejich samotě. Nenásilní jsou lehce přitlačitelní ke zdi. Ti, co touží po spravedlnosti, mají pramalé vyhlídky na změnu, neboť peníze mají pořád zázračnou moc i nad právem a spravedlností. Milosrdní odcházejí s prázdnou, neboť světu vládne nevděk a bližním je každý jenom sám sobě. Ti čistého srdce se nemají čemu smát, spíše jsou pokládáni za hlupáky.

Svatí, které dnes slavíme, se pokusili ve svém světě a své době blahoslavenství žít. Stali se výkladem blahoslavenství, svým životem byli komentářem k evangeliu a jeho interprety.

A také my se můžeme vnímat jako adresáti blahoslavenství.

- Chceš důvěřovat Bohu? Blahoslavení chudí před Bohem: zde jde o skromnost a pokoru, že nemohu a nemusím vše dělat sám.

- Chceš mít s druhým soucit, nebo chceš zůstat cool, studeným jako kámen? Blahoslavení plačící: zde jde o empatii a schopnost spolucítit, radovat se s radujícími a plakat s plačícími.
- Chceš, aby tvé nitro dýchalo pokojem, nebo chceš být jak sud střelného prachu, který při každé příležitosti exploduje? Blahoslavení čistého srdce.
- Chceš, aby se svět pohnul k lepšímu? Aby se něco změnilo? Blahoslavení, kdo lační a žízňají po spravedlnosti: zde jde o lidi, kteří neříkají, že „to už tak ve světě chodí a s tím se nedá nic dělat.“
- Chceš odpustit, nebo v sobě nosit zášť po zbytek svého života? Blahoslavení milosrdní: zde jde o schopnost velkodušnosti.

Blahoslavení jsou tedy lidé dobromyslní, svobodní, pokojní a spravedliví, které můžeme potkat ve svém okolí – to jsou lidé, kteří mají důvod k radosti.

Radovat se naopak nemohou ti, co si myslí, že jsou bohatí. Ti zůstanou chudí, pokud od Boha nic nečekají.

Radovat se zcela nemohou ti, co si myslí, že jsou šťastní. Pokud se vzdali naděje, budou spíše zoufalí.

Radovat se nemohou ti, co si násilím berou, co se jim zalíbí. Neboť Bůh si nedá uchvátit to, co je jeho.

Radovat se nemohou ti, co lidem zavřeli své srdce. Neboť si troufají odmítnout ty, které za své přijal sám Bůh.

Radovat se nemohou ti, co si namlouvají, že mají čisté svědomí. Neboť nepochopili, že kromě Boha není svatý nikdo.

Radovat se nemohou ti, co nosí v srdci svár a zášť, neboť brání příchodu Božího království.

Radovat se nemohou ti, kteří nepřijmou žádnou nespravedlnost, neboť ani trochu nepřispějí k tomu, aby došlo k umenšení nespravedlnosti a vítězství dobra.

A co my? Máme důvod k radosti?

Milosrdní, tiší, pokojní, lidé čistého a upřímného srdce, to jsou lidé, kteří v sobě nosí touhu po pokoji, po spravedlnosti, po životě. Žízňají a hladoví po něm. Ti, co vědí, že nic jiného jim nemůže zahnat žízeň a hlad než sám Bůh. Každý svatý očekával spásu od Boha a byl ve svém životě žebrákem plným touhy, smutku a hladu, pokud ho nenašel. Ať nás také Bůh chrání před soběstačností! Nemůžeme stačit sami sobě, mít jenom svou spravedlnost, být sami sobě plnost! Pak bychom byli chudí, sobečtí, tvrdí a hlavně mrtví.

Blahoslavenství také nám otevírají cestu k životu, cestu do šíře, cestu k velikému cíli, který nám daroval Bůh.